Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Welke bewijsstukken kent het mbo?

Mbo-diploma

Een mbo-diploma wordt verstrekt na het afronden van de volledige opleiding in de beroepsopleidende leerweg (bol), de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) of de derde leerweg.

Bij het diploma zit een resultatenlijst met vermelding van alle examenonderdelen. De examencommissie reikt het diploma uit, nadat ze heeft vastgesteld dat de student aan alle diploma-eisen heeft voldaan.

Een behaald mbo-diploma wordt geregistreerd in het diplomaregister van DUO.

Mbo-certificaat

Een mbo-certificaat wordt verstrekt na het afronden van een deel van de opleiding waarvoor een certificaat is vastgesteld. Voor welke delen van welke opleidingen een mbo-certificaat is vastgesteld, staat op https://kwalificatiestructuur.mijn.s-bb.nl. De examencommissie reikt het certificaat uit, nadat ze heeft vastgesteld dat de student aan alle certificaat-eisen heeft voldaan.

Studenten kunnen, in de derde leerweg, met de onderwijsinstelling afspreken een deel van de opleiding te volgen waarvoor een mbo-certificaat is vastgesteld.

Studenten die een diplomagerichte opleiding in de bol, bbl of derde leerweg voortijdig verlaten, kunnen ook een mbo-certificaat krijgen. Ze moeten dan het onderdeel hebben gehaald waarvoor een mbo-certificaat is vastgesteld.

Een behaald mbo-certificaat wordt geregistreerd in het diplomaregister van DUO.

Mbo-verklaring

Een mbo-verklaring kan worden verstrekt aan studenten die - bij het verlaten van de opleiding - resultaten hebben gehaald waarvoor geen mbo-diploma of mbo-certificaat kan worden uitgereikt. De student moet resultaten hebben gehaald voor ten minste (een deel van) een onderdeel van de beroepsopleiding.

De examencommissie is verplicht om de mbo-verklaring te verstrekken aan alle bekostigde bol- en bbl-studenten die niet meer aan een instelling zijn ingeschreven, jonger zijn dan 23 jaar en nog geen startkwalificatie hebben behaald. De examencommissie kan ook aan andere studenten de mbo-verklaring verstrekken, als zij hierom vragen.

Een mbo-verklaring kan verschillende resultaten bevatten (afhankelijk van wat de student heeft gehaald):

- Resultaten (deel)examens.
- Resultaten voor (een deel van) de beroepspraktijkvorming. Bijvoorbeeld in de vorm van een praktijkverklaring, waarin de praktijkopleider aangeeft welke werkprocessen de student tijdens de beroepspraktijkvorming in het leerbedrijf heeft leren uitvoeren.
- Overige resultaten.

Aan een student die een mbo-certificaat heeft ontvangen kan, in aanvulling hierop, een mbo-verklaring worden verstrekt voor eventuele andere resultaten.

Studenten kunnen, in de derde leerweg, met de onderwijsinstelling afspreken een deel van de beroepspraktijkvorming van de opleiding te volgen, om een praktijkverklaring te halen (als onderdeel van de mbo-verklaring).

Op welke wijze kan een mbo-opleiding worden gevolgd?

Wat is het?

Volledige opleiding om een mbo-diploma te halen

Studenten volgen de mbo-opleiding in één van de drie leerwegen: de beroepsopleidende leerweg (bol), de beroepsbegeleidende leerweg (bbl), of de derde leerweg. De opleiding bestaat uit onderwijs (verzorgd door de onderwijsinstelling) en beroepspraktijkvorming (leren in een leerbedrijf).

Bij de bbl hebben studenten een leerbaan voor de beroepspraktijkvorming. Bij de bol lopen studenten één of meer stages. Bij de derde leerweg kan de beroepspraktijkvorming met een leerbaan of met stages worden uitgevoerd.

Studenten leggen examens af waarin wordt beoordeeld of is voldaan aan de diploma-eisen.

Deel van een opleiding om een mbo-certificaat te halen

Studenten volgen, in de derde leerweg, een van te voren afgesproken deel van een mbo-opleiding waarvoor een mbo-certificaat is vastgesteld. Er kan een certificaat zijn vastgesteld voor een keuzedeel of voor een beroepsgericht onderdeel. Voor welke delen van welke opleidingen een mbo-certificaat is vastgesteld staat op https://kwalificatiestructuur.mijn.s-bb.nl

Het deel van de opleiding bestaat in principe uit zowel onderwijs (met begeleiding van de onderwijsinstelling) als beroepspraktijkvorming (leren in het leerbedrijf). De beroepspraktijkvorming kan in een leerbaan of met stages worden uitgevoerd. Studenten leggen examens af waarin wordt beoordeeld of is voldaan aan de certificaat-eisen die voor dit deel van de opleiding zijn vastgesteld.

Deel van een opleiding om een praktijkverklaring te halen

Studenten volgen, in de derde leerweg, een van te voren afgesproken deel van de mbo-opleiding met in ieder geval beroepspraktijkvorming. Ze krijgen daarvoor een praktijkverklaring (als onderdeel van de mbo-verklaring). De beroepspraktijkvorming wordt uitgevoerd in een leerbaan. Deze opleidingstrajecten worden ook wel ‘praktijkleren op maat’ of ‘praktijkleren met de praktijkverklaring’ genoemd.

In de praktijkverklaring geeft de praktijkopleider aan welke werkprocessen de student in het leerbedrijf heeft leren uitvoeren (referentie praktijkopleider). De beroepspraktijkvorming kan worden aangevuld met onderwijs en examens.

Voor wie?

Iedereen die opgeleid wil worden tot beginnend beroepsbeoefenaar: jongeren die vanuit het voortgezet onderwijs doorstromen naar het mbo, werkenden en werkzoekenden.

Werkenden en werkzoekenden die bij-, of omgeschoold willen worden met een deel van een mbo-opleiding waarvoor een mbo-certificaat is vastgesteld.

Werkenden en werkzoekenden zonder startkwalificatie voor wie een mbo-diploma (van entree of hoger mbo-niveau) of een mbo-certificaat vooralsnog niet haalbaar is. Mensen die al wel startkwalificatie hebben gehaald maar voor wie een mbo-diploma of mbo-certificaat vooralsnog niet haalbaar is, kunnen ook in aanmerking komen.

Financiering

Roc’s, aoc’s en vakinstellingen ontvangen van OCW bekostiging voor studenten in de leerwegen bol en bbl. Ze krijgen geen bekostiging voor studenten in de derde leerweg. Een mbo-opleiding in de bol, bbl of derde leerweg kan ook worden uitgevoerd door een niet-bekostigde mbo-instelling die een door OCW erkende opleiding aanbiedt.

In een aantal gevallen kunnen studenten en werkgevers een vergoeding ontvangen voor de kosten van de opleiding in de bol, bbl of derde leerweg.

Een opleiding in de derde leerweg wordt niet bekostigd door OCW en kan worden uitgevoerd door een roc, aoc, vakinstelling of door een niet-bekostigde mbo-instelling die een door OCW erkende opleiding aanbiedt. De opleiding wordt betaald door de werkgever, de student zelf of een externe partij. De onderwijsinstelling bepaalt de hoogte van de opleidingskosten.

In een aantal gevallen kunnen studenten en werkgevers een vergoeding ontvangen voor de kosten van de opleiding.

Een opleiding in de derde leerweg wordt niet bekostigd door OCW en kan worden uitgevoerd door een roc, aoc, vakinstelling of door een niet-bekostigde mbo-instelling die een door OCW erkende opleiding aanbiedt. De opleiding wordt betaald door de werkgever, de student zelf of een externe partij. De onderwijsinstelling bepaalt de hoogte van de opleidingskosten.

In een aantal gevallen kunnen studenten en werkgevers een vergoeding ontvangen voor de kosten van de opleiding.